

GVLIELMVS BVDAEVS IOACHI
MO VADIANO S. P. D.

I cum literis tuis unà quoq; Pomponiū tuum accepissem, his literis ipsis ad ea tibi respondissem, de quibus tu iudicium meum rogasti. Verum quum post quartum, quintumue diem, quàm literas tuas acceperam, iidem ipsi ad me adolescentes Heluetij redissent, qui mihi epistolam tuam reddiderant: & se habere idoneum tabellarium dicerent, cui literas ipse darem, matutino sequenti profecturum: mirari ipsi coeperunt, quod dicerem me non posse tibi in praesens morigerari. Excusabam enim nondum me Melam tuum uidisse, ut qui necdum à te mihi delatus, nec in urbe nostra uenalis esset: nec apud quenquam reperiretur, à quo utendum rogare potuissem. Quare illi à me sub uesperam digredientes, ad eū aduolare se dixerunt, qui ipsum ad me librum perferendum, mittendumue susceperat: quum interim, ut raptim ad te scriberem, in animum induxi, ueritus ne tu me incuria, aut fastidij insolentis iudicio arcessere ad tribunal Philologiae posses, si literis tuis non respondissem: aut mecum quoquo modo alteris literis, uel iurgari, uel exostulare. Siquidem mi Vadiane (iam enim meum te fecisse uideor, quod amicitiam meam hominis à te remotissimi tanti esse putasti, ut in amicorum meorum numerum centuriari te postulares, idq; ipsum ambitiose) uelim ita tibi persuadeas, pericūdas mihi literas tuas eo nomine fuisse: usque adeo, ut luculento quodam loco, & conspicuo nomen tuum in numeris meis ascripturus sim. Eteñ hoc libens, hilarisq; fecerim, ut Vadiano capite, Glareanoq; complectendo, de nomine ipso uniuerso Heluetiaco benemerear: quo cum ipso nunc Francia nostra foedere coniuncta est, non nouo,

sed uetere: etsi aliquādiu deterrimi cuiuspiā demonis in-
 uidia interrupto. Neq̄ uero si temporarium hoc foedus
 esse quispiam male ominator aut contendat, aut suspicari
 se dicat, in causam tamen ego publicam animo tam ob-
 nixo incumbere mihi persuaserim: ut si (quod ominari no-
 lim) rursus bella exoriatur, me uiuo, inter nostros, & Hel-
 uetios, ego quoq̄ hostem me protinus doctorum homi-
 num profitear: & eis bellum indicam una cum repub. E-
 quis est autem humanitate hac literaria perimbutus, qui
 quas amicitias in gente quaq̄ contraxerit doctrinae com-
 mercio, quos amicos in externis prouincijs industria nō
 uulgari, quasi suffragatrice emeritus sit, & adeptus, quam
 gratiam in longinquis locis ab aestimatissimo quoq̄ inie-
 rit commendatione famae, nec inani aucupio, nec illibera-
 liter collectae, eas ipse amicitias, eam gratiam ijs amicis re-
 nunciare non nolit, statim atq̄ rempub. gerentibus consi-
 liorum pacis satietas, aut bellicarum rerum cupido incesse-
 rit: Mihi certe (ut arbitror) hoc nunquam in mentem ita
 uenerit, ut assentiar: qui nullum unquam operae precium
 maius, aut certe luculentius optare omnis huiusce meae
 industriae sustinui, quam haecenus mihi obtigit: ut in pa-
 tria non obscuro loco natus, eo demum nomine inclarue-
 rim, quod apud exteros iam uidetur innotescere fama pro-
 pemodum illustri. Mihi uero ipse, cum haud ita multum
 fauere natura comparatus sim, tamen gratulari iam coepi:
 quod de meis amoribus, & delitijs, id est de literarum stu-
 dio pertinaci, amari me, ac deamari à uiris grauissimis ex-
 ternis iuxta, nostratibusq̄ uideo. Vale uir doctissime: &
 perge, & à me & ab alijs dissentire, cum ueritatis indagan-
 dae ratio ita tulerit. Hac em̄ ego lege in meis scriptis usus
 sum, quam in me usurpari æquissime patiar, modo absit
 animus inferendae contumeliae. Itaq̄ quod quodam in lo-
 co dissensisse te à me significas, potuisti tu quidem, ac po-

teris cum tibi usu uenerit commentando, incolumi amicitia, ac bona mea gratia, tantisper dum id facies ueritatis asserendæ studio, non mihi obtrectandi. Vale rursus. Parisijs. VIII. Calend. Nouembres. M.D.XVIII.

GVLIELMVS BVDAEVS PETRO
BEMBO PATRICIO
VENETO S.

T ad te scribere instituerem, homo nec familiaritate tibi, nec necessitudine, nec alio iuris, aut amicitia uinculo iunctus, nec aliàs aut usu aut oculis cognitus, singularis tuæ humanitatis & doctrine fama fuit in causa. Christophorus Longolius iuuenis nostri ordinis, apud bonam partem nostratium hominum gratiosus, honoris habitus, quum recens istinc redisset, meque ueterem satis amicum, non inter postremos uiseret, & salutare, multa nobis de peregrina eruditione, moribusque Romanis adactus narrare percunctantibus, Sadoletum & Bembum, Bembum & Sadoletum alternis propè uerbis in ore habere, ac comendare solebat: non à doctrina modo, literarumque splendore pec cunctam Italiã illustri, sed etiã à probitate morum in omneis benefica. Comemorabat aut quid sibi negocij istic facessitum fuisset, in quod genus controuersia ipse attractus esset: & à quibus obtorto penè collo in iudicium raptus: proptius ut nihil factum fuerit, quàm ut inimicorum atrocium factione opprimeret homo peregrinus, in alieno foro stupens, in arena sibi incognita deprehensus: nisi uestra æquitas, & humanitas homini coitione circumuento suppetias tulisset, & manum, orationem, opem prolixè accommodasset, lapsantem iam & penè afflictum subleuasset, in gradumque reposuisset, exitu rei patronis, reoque ipsi peregrinitatis honorifico. Huius officij rationem, consilium, propositum